

KURJER WARSZAWSKI

D. 29. Lipca. — Rok 1838.

Niedziela.

№ 199.

Jutro, S. Abdon.

W skutek Najwyższej JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI decyzji, istniejący na teraz w Warszawie Instytut Rządowy wychowania panien, pozostawać ma pod opieką N. CESARZOWEJ Jmci, i nosić imię Instytutu *Aleksandryńskiego*. — Rada Administracji mianowała P. Winc: *Makomaskiego* Dziedzica dóbr Trębaczewa, Sędzią pokoju pow: *Rawskiego*. — Dyrekcją Główną Towarzystwa Kredytowego *Ziemskiego*, tudzież Komitet Towarzystwa, odbywa już swe posiedzenia w domu własnym przy ulicy Podwał Nr 500, dawniej własnością *Arceybskupów* będącym. — Zawiadomianiniejsem W W. Właścicielei domów i PP. Kontrybuentów cyrkułów I i II, iż przeznaczony będąc do exekwowania podatków tak miejskich jako i skarbowych, w Administracji tychże cyrkułów, obrałem miejsce kancelarii przy ulicy Nowomiejskiej pod Nr 163, w cyrkule Im, w której czynności w godzinach przepisanych odbywać się będą. Sekwestратор cyrkułu I i II M. W. *Matewski*. — Znane przysłowie więcej ma długów niż włosów na głowie, wyrzeczone w rozmowie pewnego towarzystwa, dało powód do długiej dyskusji o liczbie włosów znajdujących się mogących na zwyczajnej głowie ludzkiej. Kiedy zdania każdego z obecnych wyrzeczone w tym przedmiocie, nie zdawały się być zaspakajającemi, jeden z nich wczoraj złożył w Redakcji Kurjera złp. 10, które oddane być mają na Instytut mor: zani dzieci, nie wprzód, aż który z łaskawych czytelników, albo przez doświadczenie własne, albo przez zacytowanie zdania jakiego Autora który by w tej materji pisał (w przybliżonym ma się rozumieć sposobie), zagadnienie powyższe rozwiązać raczy. Przesłano oraz Redakcji Kurjera złp. 2 na tenże Instytut, od *Wilkosi* słuszej, za jej nieschludność. —

Księgarnia S. H. *Merzbaeha* przy ulicy Miodowej, odebrała znowu transport dzieł pożytecznych, między innemi w języku niemieckim dzieła: *Technologja popularna* przez P. *Poppe*, 2 tomy; *Mineralogja popularna* dla wszystkich stanów, p. P. *Hochstettera* z 12 tablicami; *Podręcznik dokładny dla lubowników polowania*, p. Kap: *Train*; *Podręcznik chemji analitycznej* p. P. *Rose* 2 tomy; *Słownik mitologii* wszystkich narodów, p. P. *Volmera* z bardzo czołobnym i dokładnym atlasem; *Historja wynalazków i odkryć* na polu rzemiosł, sztuk pięknych i umiejętności p. P. *Poppe* z 172 rycinami i t. p., które sprzedają się po cenach najumiarkowańszych. — W nowo założonym Kantorze loterji klasycznej w Ryńku nowego miasta pod Nr 343, można dostać losów całych i w częściach aż do rozpoczęcia ciągnięcia Iej klasy; upraszam Szan: Graczy aby raczyli w Kantorze moim szczęścia probować. *Rutkowska*. — Na ostatnich Targach Warszawskich płacono: za korzec Żyta zł. 18 gr. 27. Pszenicy zł. 27 gr. 10. Grochu polnego zł. 23 gr. 4, kukrowego zł. 26 gr. 26, fasoli zł. 34 gr. 15. Jęczmienia zł. 15. Owsa zł. 11 gr. 10. Kartofli zł. 8. Siana furę iednokonną zł. od 10 do 16, parokonną zł. od 20 do 36. Słomy furę zł. od 8 do 14. Okowity 10ej próby, z podatkim, garniec zł. 6 gr. 4. Wół dobry dukatów 14, średni 11, lichy 8. Cielę zł. 18. Baran zł. 10. Wieprz dobry zł. 102, śred: 78, li: 48. — W upłnionym tygodniu, a mianowicie przy końcu tegoż, był obrot w wexlach dosyć znaczny, szczególnie na Berlin i Londyn. Wexle w miastach handlowych rossyji; pokazują się teraz rzadziej niż zwykle na placu tutejszym, i dla tego były one przedewszystkiem na Moskwę, poszukiwane, ale w miarę potrzeby niedostateczne. Assygnatów rossyji: nie widać tak-

Ze wznacniejszych partjach, a partje pomniejsze iakie się tylko zjawily zostały rychło zakupione. Dukaty, ale wcale dobrej wagi, były bardzo poszukiwane. Z papierów krajowych mają tu listy zastawne pokup największy. Na listy zast, które według nowego urzadzienia w obieg puszczzone być mają, są znaczne zlecenia do kupienia; ci zaś którzy sądzili, że będzie ich można dostać niżej 90 od 100, są w błędzie, albowiem już w Berlinie kupowano je po 92, a tutaj po 91 były mocno poszukiwane, ale dostać ich nie zdołano. W obligacjach odbył mały. (W. H.) — Wczoraj w Wielkim teatrze, po *Parawjedzie* przywołani: JPP. *Wierowski* 2 kroć, tudzież *Komorowski* i *Karasiński*.

Francja. — W tych dniach spodziewanym jest półóg Xiężny *Wirtembergskiej* Królowny *Francuzkiej*. — Aienoci hiszpańscy przybyli do *Paryża*, odbyli już naradę z Panem *Aguado*, lecz przeciw zawarciu pokoju czki ta zachodzi trudność, że *P. Aguado* żąda, aby jego właśni Aienoci byli przełożeni nad skarbem hiszpańskim i czuwali nad przychodem i rozchodem. — Maierma Hrabina *Ordner*, której aresztowanie w *Haurze* wznieciło tyle usągi, ponieważ sądziło, że Xiążę *Ludwik Napoleon* był wiej towarzysztwie, nie jest niczem więcej iak zwyczajna oszustka. Nazywa się *Ludwika Erjer*, popełniła ona kilka kradzieży, przez zabranie w sklepach towarów, potem kazała kupczykowi przyjść z rachunkami, a sama weześnie z towarami uciekła. Poszkodowani po otrzymaniu wynagrodzenia, wprawdzie odstąpili od skargi, lecz Trybunał powziąwszy o tem wiadomość, skazał ją na jedno miesięczne więzienie. Rodzice tej oszustki skazani są na wieczne ciężkie roboty, zaś ona jest zapisaną w liczbie panien publicznych, a lubo dopiero ma lat 22, już 2 razy była ukaraną za kradzieże. — Okręć *Miasto Bordo* 10 b. m. utwilił na miełiznie niedaleko *Bordo*. Ludność chciała już ratować się łódkami i statek zostawić losowi, gdy nagle odważny Kapitan porwał broń i za-

groził temu śmiercią, który odważy się na jeden krok statek opuścić. To pomogło, wzięto się na nowo do pracy, i okręć został z miełizny wydobyty. — Pożar teatru *Wodewilu* zdaje się, iż powstał z żyrandolu, który nie był dobrze zagaszony, lina na którym wisiał zapaliła się i niezadługo spadł z okropnym łoskotem na parter. Kasjer łoskotem obudzony, wołał zaraz o pomoc. Cukiernik teatralny obudził się dopiero po otrzeźwieniu, na widok ognia został tak przestraszony, że nie mógł ruszyć się z miejsca, musiano go wynieść. Najwięcej poniósł szkody malarz *P. Kutan*; prócz tego że utracił wszystkie swoje narzędzia i dekoracje za 15,000 fr. zamówione u niego przez 2ch dyrektorów teatrów prowincjonalnych, utracił jeszcze swój szacowny zbiór rycin, wartości 6000 fr. Młody Wirtuoz orkiestry, który z oszczędności zebrał sobie sumkę na wyborne skrzypce, z rozpaczy chciał rzucić się w płomień; aby je ocalić, musiano wstrzymać go gwałtem.

Hiszpanja. — *Muniagorri* liczy między swoimi stronnikami Jenerałów *Pillareal*, *Torre*, *Cwibelade*, *Zarjaregui* i *Eljo*. — Jenerał *Morillo* umarł w Madrycie. — *Tello* mianowany Komendantem wojennym prowincji biskajskich.

Anglja. — Xię *Wellington* ciągle okazuje swojemu dawnemu przeciwnikowi Marszałkowi *Sull* poważanie; niedawno kazał sławny posąg marmurowy *Napoleona* ustawiony w pałacu *Xcia*, ustroić kwiatami. Przy stole gdy zastawiono morskie raki, rzekł Xię żartem „Tym razem Anglicy (żołnierzy angielskich, z powodu ich czerwonych mundurów, żartem nazywają rakami) muszą uleść broni (widelcom) francuzkiej, ale w *Bordo* i *Maderze* zawary będzie pokój.“ Jakkolwiek Marszałek *Sull* dla swojej osobistej sławy, zostaje mile przyjmowany; służący jego nie doznają tak pochlebnej gościnności. Piękny statek parowy, który Marszałek przewiózł do *Londynu*, czeka

na *Tamizie* do jego odjazdu. Straż honorowa Marszałka, złożona z 25ciu żołnierzy, w tych dniach otrzymała pozwolenie w mundurach zwiedzić miasto; gdy zaś żołnierze chcieli wejść do ratusza, musieli złożyć pałasze. — Ustanowiono teraz sąd mający rozpoznąć żądania rozmaitych osób z okoliczności koronacji, i tak np. Dziekan *Westminsteru* rości sobie prawa do błękitnego koberca, na którym Królowa przechodziła do opactwa. Królowa w tej mierze osobiście rozstrzygnie.

Niemcy. — Z *Hamburga* ma przenieść się znaczna liczba ludzi na przykład *Dobrej nadziei*. Do tegoż miasta przybył hrabia *Blome* Posel duński przy dworze Ces:Ross: — *W. Xiążę CESARZEWICZ* Następca tronu ross: w przyszłym miesiącu spodziewany jest w *Darmstadtzie*.

Turecja. — Eskadra Admirala *Galois* (*Gallos*) zawinęła do *Smirny*. — Pożar wybuchł 21 z. m. w *Kairze*, zaczął się w kaplicy katolickiej i rychło zajął sąsiednie zabudowania. Garstka ludzi przystąpiła przez Gubernatora *Kabiba* Efendi do gaszenia, rzuciła się do tępizstwa. 22 z. m. wieczorem już 2 ulice były zamienione w perzynę; spodziewano się, że ogień sam przez się ustanie, gdy nagle znowu wybuchł na 2ch innych miejscach. Lud zdawał się ciekawie przypatrywać i cieszyć się na widok szkody cudzoziemców. Zamieszanie było okropne, każdy chciał ratować, a nie wiedział kogo. Dopiero na 3ci dzień (23), gdy pożar groził całemu miastu, ukazał się *Kabib* Efendi z licznem wojskiem na placu. O gaszeniu tu nikt nie myśli, tylko rozwalają domy dla przeszkodzenia dalszemu szerzeniu się ognia. Ogień dopiero 25 został ugaszony. Europejczycy bowiem w *Kairze* żyją w niespokojności, gdyż obawiają się, aby ogień nie był podłożony, i aby tak nie postąpiono z innymi domami. Wice-Król posłał *Hussejuna* Baszę z pełnomocnictwem, dla wspierania pogorzalców. Konsul francuzki zażądał 25 ludzi eskorty. Pierwszem

iego staraniem było przenieść papiery konsulat do *Bulak*, lecz za powrotem zastał własną eskortę, zatrudnioną rabowaniem wiego domu. — Niektórzy zapewniają, że Kupcy europejscy nie wiele ucierpieli, gdyż wcześniej ukryli towary; domów spłonęło 200. — Flotta egipska która miała odpłynąć z *Alexandriji*, otrzymała rozkaz w porcie pozostać. — Flotta turecka złożona z 5 okrętów wojennych, 7miu fregat, 4 brygów i statku parowego, 28 z. m. pod dowództwem Admirala *Achmeda Fawzi* Baszy odpłynęła na morze *Marmora*, kilka dni zabawi. — W ostatnich dniach z. m. poświęcono na przedmieściu *Pera* nowo wzniesiony kościół ormiański.

Rozmaitości. — W czasie teraźniejszego zjazdu w *Londonie*, gazety były napełnione množstwem rozmaitych doniesień, zaczynających się (wszystkie) tytułem *koronacja*; niektóre przytaczamy: „*P. Burlington* fabrykant kamizelek *Xięcia Wellingtona*, z szczególnej łaski *Mandaryna Czuli*, otrzymał z *Kantonu* transport szlafroków dla każdego wieku.“ „*P. Pau* operator *odwisków* z *Paryża*, członek akademii *Sorbony*, posiadacz godła honorowego prawdziwego, niedawno wysiadł przy ulicy *Leicester* u *Żonaja*, gdzie wszelkie odgniotki wyrzyna i wytępia.“ „*Panna Julja Patel* przybyła właśnie z *Paryża* z kompletnym składem tak gibkich gorsetów, że nie można w nich rozczuć sznurowanej matrony od młodej panny.“ — W *Leeds* niedawno młody pracownik przy windowaniu bawełny, żartem określił sobie linę około szyi, w tej chwili winda została w ruch wprawioną i tak nieszczęśliwy wyrobnik został wraz z bawełną do góry pociągnięty, pośpieszono wprawdzie na pomoc, lecz już był uduszony. — W gazecie brukselskiej czytano niedawno, że pies na dziedzińcu u oberżysty, w przeciągu 10 minut wydusi 50 szczurów. Zebrało się mnóstwo ciekawych; czekano do oznaczonego czasu, lecz ani psa, ani szczurów nie było; goście tymczasem napili się, oberżysta był zadowolony, również i publiczność. — W *Pa-*

ryżu wiele jest autorów, którzy za roczną pensję od Księgarzy obowiązuja się rocznie dostawać 1 lub 2 tomy iakiego dzieła. Szczególniej to czyni Paweł *Kok*, Autor najlepiej znający się na życiu obywatelskiem Paryżan, chociaż sam jest cudzoziemcem: *Kok* jest synem hollenderskiego wexlarza; Brat jego teraz ieszcze ma być Jeneralem w służbie hollen: *Kok* zdaie się iednak we Francji być wychowanym, i od dzieciństwa przywyknętym do obyczajów obywateli Paryzkich, mianowicie średniej klasy handlowej. Tych przedstawia nader komicznie, choć nieco z przesadą. I tak: z jego pióra wychodzą romanse, szkice, powiastki, krotchwile, tyczące się iedynie życia Paryżan. Obrazów z wyższego towarzystwa nie umie trafnie oddać. Ponieważ dzieła jego są ulubione w klasie mieszkańców z której są czerpane, przeto Księgarz płaci mu pensję za dostawianie rocznie nowego romansu. Tak więc *Kok* może wygodnie prowadzić życie próżniackie, i wyglądać przez całe dnie przez okno na bulwary. Niedawno przypomniawszy sobie, że nie uiszczył się z kontraktowanego dzieła, siadł więc do pracy i w kilka tygodni było ukończone. — Tancerki Panny *Elsler* zyskują teraz w Londynie powszechne oklaski. — Żebzak w *Madrycie* prosił o iałmużnę. „Czy nie wstydzisz się żebrać, lepiej byś pracował.“ „Panie, odrzekł żebrak, prosifem o pieniądze a nie o radę“ i przy tych wyrazach oddalił się napuszony iak *Graud Kastylijski*. — Na przedstawieniu opery *Familja szwajcarska*, w 3cim akcie wkradł się pies na parter, teatr był napełniony, publiczność z uwagą słuchała monologu *Emeliny*. *Jakób* właśnie ukończył swój śpiew za kulisami, gdy nagle ktoś z niechcenia nastąpił psu na ogon, tak, iż biedne zwierzę zaczęło niemiłosiernie skowyczeć. W tej chwili zaś śpiewała *Emmelina* „To jego głos, to jego głos.“

Podpisany poleca się Szanownej Publiczności, iż została przez niego wynalezoną Machina do czyszczenia **PIERZY**, od znawców za nader użyteczną

uznana, o której chcący się przekonać, obecnemi być lub przez służących dowiedzieć się o manipulacji tej mogą. Czyści ona pierze bez najmniejszego ich uszkodzenia, bowiem nie nie tracą na swej dobroci, ale owszem wszelkie nieczystości pochodzące z potu, kurzu, piasku, wapna, moli i stęchlizny nikną, i utrzoną dawką elektryczności sobie właściwą powtórnie przyjmują. Powierzający pierze do czyszczenia, uzyska kwitek obejmujący termin, w którym za wynagrodzeniem po groszy 20 od funta odebrane być mogą. Uprasza się o przysyłanie czystych Powłoczek dla wyspania oczyszczonych pierzy, które natychmiast używać się mogą, a te na objętości oprócz wagi, która po usunięciu nieczystości zmniejsza się, nie nie tracą; tym bardziej za tak przy oddaniu, iakoż przy odbiorze takowe ważone nie będą. *H. W. Krug*, przy ulicy Chłodnej Nr 931.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Bromirski Dzie: z Łazów; Zabłocki Józ: Dzie; z Brodnego; Stokowski Jan Dzie: z Łódzkiego; Grabski Apoli: Dzie: z Wały; Kostrowski Adam Dzie: z Gub: Mińskiej; Szlubowski Ant: Dzie: z Radzunia; Grąbczewski Leon Dzie: z Michałowa; Czarnowski Jan Dzie: z Wyczułek; Stankiewicz Włodz: Dzie:

D O N I E S I E N I A.

Z przyczyny wyjazdu Właściciela, jest do zbycia pod iednym z miast gubernjalnych **POSIADŁOŚĆ** w najlepszym stanie z dochodem netto zł. 5000, za złp. 50,000, wczem o zł. 20,000 można się układać z Wierzycielami, zł. 30,000 zamienić na posiadłość inną w Warszawie lub blisko stolicy, albo po największej części przy gruncie pozostanie; wiadomość u Chwaliboga Nr 51.

Do nabycia za pomierzą cenę 80 sztuk Elektoralnych Macior, w Dobrach Brzozowie Obwodzie Gosyńskim, 2 mile od Sochaczewa. Życzący bliższej informacji, adresować małą listy na Sochaczew w Brzozowie.

Potrzebują **BONA**, hac Francuzka, hac też Polka, dobrze język francuzki znająca, do konwersowania z małemi ieszcze dziećmi w tymże języku. Bliższą wiadomość powziąć można przy ulicy Danielowiczowskiej pod Nr 620, na Im piatrze.

Kamieni Litograficznych Bawarskich, dostać można w handlu Franciszka Fuchs przy ulicy Senatorskiej wprost **XX**. Reformatorów pod Nr 467 li. B.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w południe **14**. **TEATR BOZMAITOŚCI**. Jutro widowisko żądane, *Mąż i Żona* (Fredry). 39 raz *Nowy Róż*. **JP**, *Skomorowski* 2gi raz występując na scenie Warsz. przedstawi rolę *Alfreda* w komedji.

ORBIESTRA HERMANA, dziś w Ogrodzie Unrua.